

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljâ: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman veljâ: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljâ 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljâ tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 296.

V Ljubljani, v torek 28. decembra 1886.

Letnik XIV.

Deželni zbor Kranjski

(Šesta seja, 28. decembra.)

Ko se prebere in potrdi zapisnik zadnje seje ter razdelé došle peticije, naznani deželni predsednik baron Winkler, da je cesar z odlokom z dne 22. t. m. ministra poljedelstva pooblastil, deželnemu zboru predložiti načrt zakona o ribarstvu. Dalje naznanja, da je lani sklenjeni močvirski zakon dobil Najvišje potrjenje. Potem vtemeljuje poslanec Šuklje svoj samostalni predlog, koliko bi mogla dežela Kranjska privoliti za dolensko železnico, in nasvetuje, da naj se ta predlog v pretres in poročanje izroči finančnemu odseku.

O potrebi dolenske železnice, pravi, noče govoriti. Ali eden najslavnejših mož je rekel, da je zgubljena vsaka dežela, ki živi samo od poljedelstva. In to se bo zgodilo Dolenjski, ako se tam ne bode pričela industrija. To se je pokazalo že letos; v jeseni se je iz Kranjskega izpeljalo veliko jabelk in družega sadja; pravijo, da se je za nje skupilo več kakor pol milijona goldinarjev. Toda koliko je od tega zneska dobila Dolenjska, ki ima vendar lepo sadjarstvo. Ali kaj ji to pomaga, ker je ločena od svetâ in od važnejših tržišč. Po družih deželah imajo tudi železnice, ki se ne obrestujejo, pa to ni bil zadržek, da so se delale. Zato se poprašujejo naši Dolenjci: Ali smo mi slabejši, kakor prebivalci Dalmacije in Galicije, da naših prošenj nočejo uslišati. Na misel mu prihajajo besede, ki jih je slišal iz ust nekega moža, da smo v tem stoletju imeli eno samo vladu, ki je skrbela za potrebščine Kranjske in to je bila vlada Napoleonova! Ni se sicer nadejati, da bi se dolenska železnica delala na državne stroške; to je sedaj nemogoče, in kdor bi kaj tacega tirjal, kaže, da ni politik. Železnica se bode morala delati kot lokalna železnica, pa z normalnim tirom, da bode mogoče jo pozneje uvrstiti med državne železnice. Za lokalne železnice pa daje v bogatejih deželah država tretjino, v revnejših deželah, kakor je naša, pa celó polovico stroškov, kakor jih prevzemo vsi drugi interesi.

Govornik omenja, koliko podpore je vlada za take železnice dajala drugod, ter pričakuje, da bode enako ravnala tudi pri nas. Med drugimi interesi

omenja najprej Kranjske hranilnice; pa tudi Dolenjci se bodo udeleževali, dasi ravno se Dolenjski očita siromaštvo; saj ni treba v ta namen samo bankovcev; tudi pri nakupu zemlje, pri lesu, kamenju se more vdeleževati najubožnejši človek. Prav bi bilo, ko bi se osnovala okrajne zadruge, ki bi v vsakem okraji podpirale deželni odbor. Tudi dežela se bo vdeležila, in to namerava njegov predlog. Ni sicer vanj sprejel nobenega zneska, ali po zgledu drugih deželnih zborov bo moral ravnati tudi deželni zbor kranjski. Sicer pa imamo že prejudic pri sklepu gledé Kamniške železnice. Ako bi v enaki meri podpirala dolensko železnico, bi morala v ta namen dati 616.000 gl. Hotel je toraj že letos nasvetovati gotov znesek, ali ker se je ugovarjalo, da je treba prej zvedeti, koliko bodo dali drugi interesi, da je treba poznati konečno določeno progo, je to opustil. Priznati pa mora, da gledé načela ni bilo od nobene strani ugovora. Zato se je vdal pomislikom, ker ne bi rad, da bi se ta reč sprejela samo po večini, ampak da naj bi se sprejela soglasno. Po novem načrtu zakona, ki ga je vlada gledé lokalnih železnic predložila državnemu zboru, je pa določeno, da mora vlada, preden se odloči, vediti, koliko bodo dali drugi interesi. Toraj mora dežela prej skleniti svoj donesek; predlaga pa, da naj deželni zbor stavi svoje nasvete že v prihodnjem zborovanju, ker je reč nujna, ker je treba gledati, da nas druge dežele ne prehité. Sicer pa je iz proračuna in izjav merodajnih krogov razvidno, da se pred letom 1890 ni nadejati nobene državne podpore. Ali do l. 1888 je treba vse pripraviti, da se bo mogel dotični državni znesek sprejeti v državni proračun za l. 1890, ki se bo sestavljal sredi l. 1888.

Konečno razpravlja govornik, v koliki meri se bode železnica izplačevala, ter iz dosedanjih podatkov sklepa, da bode donašala po tri odstotke, pa se obrestovala še bolje, ker se pri dotičnem prevdarku niso ozirali na bogate zaloge premoga in rudokopov, na blago, ki bode dohajalo iz okolice Ljubljanske in na blago, ki se bode prevaževalo od ene postaje do druge. V političnem oziru je sicer nekoliko razdora med obema strankama, ali v gmotnem vprašanju ste menda obe edini, zato pričakuje, da bode tudi nasprotna stranka glasovala za njegov predlog! —

To se je res tudi zgodilo, ter je bil Šukljetov predlog sprejet soglasno.

Dalje vtemeljuje poslanec dr. Papež svoj samostalni predlog, da naj se pretresanje Ljubljanskega štatuta izroči posebnemu odseku 9 udov, v katerem naj bi bili ravno isti poslanci, ki so bili že lani v dotičnemu odseku, kar bi jako pospeševalo obravnavo. Mestni štatut, kateri zarad nekterih nebitvenih določb ni dobil Najvišjega potrdila, obravnaval je lani upravni odsek, v katerem so sedeli naslednji poslanci: Hren, Murnik, Grasselli, Mošé, Papež, Svetec, Dežman, Faber, Mauer. Deželni zbor pritrdi predlogu dr. Papeža in so bili na koncu seje izvoljeni gori imenovani gospodje.

Poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada prisilne delavnice za leto 1887 se z dnevnega reda odstavi, ker mora biti prej rešen predlog o nameravanem razširjenju prisilne delavnice, ki spreminja dotične številke.

Ravno tako se odstavijo poročila o proračunu bolnišničnega, blazniškega, porodniškega in najdenškega zaklada, o popravljanju poslopij in nakupu gospodarskega orodja in živine za deželno vino- in sadjarsko šolo na Grmu, in o porabi 18.000 gold. dovoljenih v ta namen, da se popravijo leta 1885 v Radoljskem okraju po povodnji napravljene poškodovanja.

Dr. Poklukar v imenu finančnega odseka poroča o nakupu posestva Grm za vino- in sadjarsko šolo na Dolenjskem ter predlaga:

„1. Slavni deželni zbor naj vzame odobrovalno na znanje nakup grajščine Grm in dotičnih, v poročilu dné 31. decembra l. 1885, priloge štev. 58 navedenih zemljišč, kakor to, kar je deželni odbor to tej zadevi ukrenil.

2. Visokemu ministerstvu poljedelstva se izreka zahvala za izdatno podporo 20.000 gold. k vstankovitvi te šole.“

Oba predloga se sprejmeta brez ugovora.

Poslanec Klun je razun tega pa nasvetoval še dostavek, da naj se tudi deželnemu odboru za njegov marljivi trud pri nakupu posestva in za tako izdatno državno podporo izreka zahvala deželnega odbora. Tudi ta predlog se sprejme.

Ravno tako se je brez ugovora rešil proračun kmetijske šole na Grmu za leto 1887 s potrebščino

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohora za leto 1886.

Koledar za navadno leto 1887.

„Hodite pridno na pošto!“ spisal Iv. Vrhovec. G. pisatelj nam v pripovedni obliki, z gladkoteško besedo in prav po domače pojasnjuje dobrotno napravo poštnih hranilnic. Nadja se, da bo tudi naše ljudstvo kmalo sprevidelo veliko dobroto tega zavoda, da bodo poštna hranilnična knjižice izpodrinile sanjske bukve in da bodo naši ubožni ljudje svoje krvavo zaslužene krajcarje rajši nosili v pošto hranilnico, nego v loterijo.

Precej na to sledi A. Kodrov spis „C. kr. hranilnice, izvrsten pomoček kupčijstvu in velikim družbam“. V prejšnjem sestavku nam je g. Vrhovec kazal veliko dobroto poštnih hranilnic za revne stanove, tu pa nam g. Koder pojasnjuje veliko korist za trgovce in bogatine. V izgledih nam kaže, kako

se po „čeki“ in „položnih listih“ denar kar brez vse poštne pošilja, samo če ima dotični vloženi 100 goldinarjev. Zdi se nam, da sta si Medjev Matej in g. Koder nekoliko navskriž, ker Medjev Matej ne vé nič povedati o teh 100 goldinarjih. Tudi se spominjamo, da se je pred Veliko nočjo v državnem zboru grajala ta naredba, da bi bogatini zastonj svoj denar pošiljali, ker poštna hranilnica da so za revne stanove vpeljane, ne pa, da bi jih bogatini tako sebično zlorabili.

V naslednjem sestavku nam pa Tone iz gošče pripoveduje o „pečni štibri“. Vsem, ki so si postavili nove hiše, pa morebiti po nevednosti „pečno štibro“ plačujejo, bode Tone iz gošče izvestno jako vstregel.

V „razgledu po svetu“ nam pa g. Ig. Žitnik v mikavni besedi našteva najimenitnejše dogodke pretečenega Mohorjevega leta. Spis se sicer odlikuje po krepki, jedrnatosti pisavi, vendar bi gledé posameznosti kaj omenjali. Ne ugaja nam razvrstitev gradiva. Ni videti pravega reda, tako da je bralcu res malo mučno za pisateljem sem ter tje smukati in

skakati. Hotel se je menda od začetka držati kronološkega reda, a pozneje ga je popustil, sicer bi ne bil koroške dež. razstave postavil na zadnje mesto, akoravno se je bila začela že 25. julija pr. l. Gotovo bi bil bolje storil, ko bi bil skup sestavil vse, kar spada pod eno državo. Tako bi bil „razgled“ mnogo jasnejši, enako pa je pregled preveč pretrgan, ker je tu nekaj, tam nekaj.

O avstrijskih dogodkih se n. pr. kar na treh mestih govori, in to pregled jako moti. Tudi so nektare reči preobširno opisane, tako n. pr. takoj prvi sestavek: „Slovenci v Pragi“; tu bi bil lahko brez vse škode izostal popis one ječe na Špilberku v Brnu. Pač pa bi bili radi kaj več zvedeli o Velehradu. Dobro bi se bila tudi podala kaka slika iz tega svetega nam kraja. Naši ljudje bi gotovo radi kaj slišali o novi Avstriji: Bosni in Hercegovini, kako in kaj. Tudi o ruskem stricu smo želeli kaj več zvedeti. Dobro je popisan boj na Balkanu, posebno nam je všeč slika, katerih bi sploh več želeli. — Poročilo o družbi sv. Cirila in Metoda naj bi bil izven „razgleda“ poseben prostor odločen. Za

8000 gold. in zakladu 5850 gld. Primanjkovalo bode toraj 2150 gold., ki se bodo morali plačati iz deželnega zaklada.

Poslanec Murnik za njim poroča o prošnji glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani za podporo v osnovo živinskih razstav. Dovolj se ji za napravo živinske razstave v Bohinju in v Metliškem okraji 300 gold.

Dalje poroča o prošnji Marije Hlavke, učenke na strokovni šoli za umetno vezenje na Dunaji, za podporo. Deželni zbor ji privoli za tekočo šolsko leto mesečno podporo 15 gold.

Poslanec Klun potem poroča o prošnji msgr. Jerana za dijaško kuhinjo in o prošnji predstojništva ljudske kuhinje za podporo. Deželni zbor sklone, da naj se msgr. Jeranu za dijaško omizje iz deželnega zaklada za l. 1887 podeli 100 gld., predstojništvu ljudske kuhinje pa 50 gold.

Potem prideti na vrsto volitvi odsekov. Pred volitvijo občinskega odseka je poslanec Gutmannsthal v imenu svojih tovarišev naznanil, da se z ozirom na zadnjič navedene razloge volitve ne bodo vdeležili.

Pri volitvi občinskega odseka, ki se je za tem vršila, bili so izvoljeni: Detela, Kavčič, Kersnik, Lavrenčič, Murnik, Pakiž, Papež, Pfeifer, Samec, Šuklje, Dežman, Gutmannsthal, Mauer, Švegelj, dr. Poklukar.

Ob 1. uri popoldne deželni glavar grof Thurn sklone sejo, in prihodnjo sejo napove za četrtek 30. t. m.

O petdesetletnici sv. očeta.

II. Ustanovna maša za sv. očeta kot poseben dar ljubezni o priliki njegove zlate maše.

V celem programu je ni točke, ki bi zahtevala toliko pozornosti, kakor ta, če hočemo, da se nam vse ne pokazi. Kakor je bilo nabiranje za sv. očeta po raznih krajih razno in krajevnim razmeram primerno, kar je biti moralo, tako se tudi tukaj pri nabiranju ustanove za papeža ne dá določiti splošno pravilo, češ, tako-le bo najbolje, temveč se mora ta osnova posamičnim škofijstvom prepustiti, ker so škofje edino opravičeni določiti, kako da naj se po njihovi škofiji ta dar ljubezni za sv. očeta nabira.

Pri tem naj bo še omenjeno, da bo osrednji odbor sam stroške pokrili, kar ga bo njegova pisarna stala in toraj od svot, za pošiljanje v Rim mu izročeni, ne bo nič odtegoval, temveč pojdejo tiste polnoštevilne k sv. očetu.

Prav v ta namen, toraj samo za leto 1887 sestavlja se na Dunaju društvo po uzoru Bolonjskega „piccola società del filial' amore“, ki je jako razširjeno. Dovolila ga je cerkvena gosposka. V Rim je tudi že odšla prošnja, da bi sv. oče tudi Dunajskemu društvu podelil tiste duhovne dobrote, ki jih ima Bolonjsko.

Osrednji odbor sprejemal bo tudi darove za ustanovno mašo namenjene in jih bo pošiljal v Rim. Vendar pa prosí, pri vsaki pošiljati natanko določiti, ktere škofije član da je pošiljatelj.

III. Vatikanska razstava.

Kako imenitna da je ta točka v sporedu, razvidi se najbolje iz pisanja kardinala Schiaffino, ki je častni predsednik Bolonjske „Commissione Pro-

motrice“ za zlatomašno slovesnost sv. očeta. Pismo je šlo na komendatorja G. B. Acquaderni in se glasi: „Od več strani dohajajo mi novice, da se je raznesla novica, da bi o zlati maši sv. očetu darila njegovih otrok ne bila toliko ljuba, kakor pa miloščina njihove ljubezni.

Ne vemo, pa tudi ne bomo preiskovali, kako da so mogle take govorice nastati; potrebno pa se nam zdi, da zveste, kaj o tem mislijo in želijo sv. oče sami.

Če prav se sv. oče nahajajo v položaju, v katerem mu je podpora vernih le prepotrebna, si vendar Njih Svetost želi, da bi darila, ki so za razstavo pripravljena, tudi dajala sijajno spričevalo ljubezni, ki nas katolike veže tukaj na zemlji z namestnikom Kristusom.

Po drugi strani je pa tudi popolnoma prav in skoraj bi rekel dolžnost, da se tudi umetnost izkaže, ktero so rimski papeži vedno modro varovali in jo še podpirajo, ter to priliko porabi, da se pokloni pred enim najslavnejših papežev v vsej ljubezni in spoštovanju.

Zato Vas prosim, da to pisanje kar le morete razširite, da se katoliki po širnem svetu ne bodo zapeljevali po lažljivih novicah, ki nimajo prav nobenega temelja, ter da se delo, ki smo ga tako lepo pričeli, tudi tako izvrši, kakor ga svet pričakuje.“

Po tem pismu soditi, ne bo preveč, če sodimo po požrtvovalnosti katolikov, da bo razstava prostovoljnih darov za sv. očeta velikanska, kajti tu bodo tekmovali katoliki cele zemlje, kdo da bo svojo ljubezen sv. očetu bolj dostojno pokazal.

Zarad tega ozira se osrednji odbor zaupno do vseh katoliških društev in prebivalstva, posebno pa do gospâ in gospodičin obrača s prošnjo, da naj se marljivo vdeležujejo pri tem delu čiste krščanske ljubezni. Ob enem si odbor usoja nekaj v to spadajočih točk navesti in te so:

1. Razstava, ki se bo leta 1887 meseca decembra v Vatikanu v Rimu napravila, obsegala bo v prvi vrsti vse darila, ki se rabijo pri službi božji, v drugi vrsti pa take, ki če tudi se ne rabijo pri službi božji, imajo vendar svoj izvor v cerkveni slovesnosti.

2. Razstavljene reči smatrajo se vse kot darila sv. očetu, pa ni treba, da bi morale vse posebno krasne in dragocene biti. Kajti gledé na to, da se bodo darila kasneje revnim cerkvam in misijonom podarile, je vsako še tako priprosto dobro došlo. Najbolj pripravna v tem smislu so pač za darila mašna obleka in kar je pri tisti potreba, dalmatike, pluviali, cerkveno in altarno perilo, misijonske škrinjice. Izmed kovinskih reči pa kelhi, ciboriji, monštrance, mašni vrčki, posode za blagoslovljeno vodo, svetilke, svečniki, zvoncei itd.

3. Strogo moramo Vas pa opozarjati, da mora biti vsaka zgoraj navedenih reči strogo v cerkvenem duhu izpeljana, kar se tiče barve, podobe in kroja, ker bi se v tej smeri pomanjkljiva dela nikakor ne mogla sprejeti. Svetujemo toraj vsakemu, kdor bi hotel kako tako delo sam dovršiti, da se poprej dá potrebno podučiti. Na Dunaji se bodo v tej zadevi pojasnila dajala pri parlamentnem društvu, kakor tudi pri društvu vednega češčenja svetega Rešnjega Telesa.

4. Osrednji odbor je pripravljen, vse za vatikansko razstavo določene predmete, če se mu po-

bilo bolje opustiti imenik, ki toliko prostora jemlje in toliko stane. Mi smo mnenja, da bi to ne bilo družbi v korist, ker ljudje imajo veliko večje zupanje in veselje do družbe, ko vidijo, s kako natančnostjo so vsi udje popisani. Iz skušnje tudi vemo, da ljudje, prejemi knjižice, najprvo v koledarju z neko radovednostjo iščejo svojega imena, tudi radi primerjajo, koliko udov imajo sosednje župnije in tako se začne neko tekmovalje gledé udeležbe. Znana nam je župnija na Gorenjskem, ki šteje samo 620 duš, a ima 70 Mohorcev. Nastalo je omenjeno število vsled omenjenega tekmovalja. Zato bi bilo res dobro, naj bi bilo pri vsaki župniji pristavljeno število duš, da bi se videlo, v kaki razmeri se posame župnije udeležujejo te blagodejne Slomškovske ustanove. Fiat!

(Dalje prih.)

šljejo do konec septembra 1887 franko na Dunaj, prevzeti, jih ondi nekaj dni razstaviti in potem v Rim na razstavo poslati.

5. Vsaka razstavljena reč mora imeti napis, iz katerega se razvidi, kaj da je razstavljeno, kdo jo je naredil in razstavil in kje da je doma.

6. Bolonjski odbor želi pravočasno zvedeti, koliko prostora da se bo za vatikansko razstavo potrebovalo. Zato bo dobro, če bo vsak, kdor misli kaj na to razstavo poslati, to že do konec marca 1887 Dunajskemu osrednjemu odboru pismeno naznanil, koliko in kakošnih reči misli na razstavo poslati. Pri stvarih, ki niso splošno znane, treba je navesti tudi mero na dolgost, širjavo in višavo.

7. Tisti p. n. razstavljevalci, ki se želé vdeležiti tekmovalja za častna darila,*) naj to izrečno naznanijo, kajti presoiali se bodo le tisti razstavljene predmeti, ki bodo za to oznanjeni. Ob enem se dotični tekmeči prosijo povedati, kakó da je bil razstavljene predmet že na kaki drugi razstavi odlikovan in pa prepis dotične diplome ali spričala, potrjenega od katerega cerkvenega urada naj priložé.

To je sedem točk v izlečku navedenih iz velikega statuta, po katerem misli Bolonjski odbor razstavo prirediti. Kdor bi želel tiste statute celoma dobiti, naj se oglasi za nje pri osrednjem odboru Dunajskem. Naslov smo povedali že v enem prejšnjih člankov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. decembra.

Notranje dežele.

V tirolskem deželnem zboru pečali so se z domobransko postavo, ktero so z nekaterimi spremembami tudi sprejeli. V § 25. se je sprejel odsekov nasvêt, da naj domobranska dolžnost moških ne veže do 45. leta, temveč samo do končanega 42. leta. § 26. določa sklicevanje domobrancev pod orožje, njihovo rabo, organizacijo in razdelitev moštva; k temu paragrafu nasvetoval je poslanec dr. Wackernell, da naj se še pristavi določba, pa kateri naj se domobranci kolikor moč rabijo le v področji svojega dopolnilnega okraja, razven Tirolov pa le tedaj, če bi to zahtevala varnost dežele same, ali pa krajne mejne razmere. Dalje se je tudi sprejela določba, da se smejo domobranci le toliko časa rabiti za dopolnitev pomanjkanja vojakov pri stalni vojski, dokler ni zadostne rezerve pri rokah; kakor hitro pa je boj pri kraju, se morajo takoj domu poslati. Pri § 28. se je sprejel dostavek, da se domobranci nimajo klicati ne k vojaškim vajam in ne k preglednim shodom. Sedaj je le še vprašanje, če bo vlada to tako spremenjeno postavo sprejela. Tirolci se nadjajo, da jo bo cesar takoj potrdil, kakor hitro jo bodo tudi na Predarlskem v deželnem zboru preresetali.

Cesar se je bilo na *Madjarskem* že dolgo nadjati, to se je zgodilo; Tiszi jel se je kabinet podirati. Ali bo to le začetek še kaj hujega — morda katerega državnega poloma, ali ostane stvar samo pri kabinetni krizi, se danes še ne dá določiti. Časniki, kar je vladnih in vladni prijaznih, so vrlo poparjeni, vendar pa tudi sedaj še trdijo, da Marjarjem še ni obupati, dokler imajo še kaj vina, špeha in paprike v deželi, kajti med tem bo Tisza tudi že svoj kabinet popravil in vse pojde zopet po starem tiru. Prestrojiti se pa kabinet mora na vsak način, v tem so celo Tiszovi klečeplazi edini. Opozicija pa trdi, da je prestroj kabinetu prazna reč — nič kot gola sleparija in da za Madjarsko ni druge pomoči, kakor če pridejo povsem drugi možje na krmilo. Baron Sennyei, pristaš konservativne stanke pravi, da se bodo ob sedanjih liberalni vladi Madjarom še le tedaj oči odprle, ko bo že prepozno. Tisza se je s finančnim ministrom grofom Szaparyjem odpeljal na Dunaj. Pravijo, da zaradi državne pogodbe. Mogoče in še bolj verjetno je pa, da zaradi dogodkov v gospodski zbornici, kjer so trgovinskega ministra Szechenyia moralno pod kap posadili.

Vnanje države.

Francoski listi so prinesli vest, da misli *Bismark* *Avstro-Ogersko* žrtvovati ruskemu prijateljstvu. Kak namen da ima ta novica, pač ne vemo, mislimo pa, da je popolnoma nevtemeljena in zakaj? Zato, ker Bismark sedaj avstro-ogerske prijaznosti zdatno bolje potrebuje, kakor pa ruske. Bismark dobro vé, kako tesno je prijateljstvo med Francozi in Rusi in da se mu takrat, kedar bi začele francoske puške samé ob sebi pokati, na Rusa nikakor ni zanašati. Toraj bi bilo to prijateljstvo popolnoma nezanesljivo. Ko bi se Bismark ne bal

*) Častna darila so: a) častna diploma; b) diploma, namestu zlate medalije; c) diploma, namestu srebrne medalije; d) diploma, namestu bronaste medalije; e) priznalna diploma. — Prvim štirim diplomam pridala se bo tudi še bronasta spominska medalija, ki je bo dal skovati Bolonjski odbor.

političnem pregledom se gosp. pisatelj spominja zaslužnih mož, ki so nam pretečeno leto umrli. Zakaj se tu o Francu Trafeniku več piše, kakor o vseh drugih skupaj, ne moremo uvideti. Nekako čudno se slišijo besede: „Francek, le žleht ne bodi“, govorjene Trafeniku duhovniku. To že po žaltavosti diši. Pač bi se bilo spodobilo o Raiču kaj več povedati. Za sklep ima prvi del zastavico v podobah. Kako ljudem taki „rebusi“ ugajajo, najbolji dokaz je to, da se je bilo za lansko zastavico oglasilo nad 400 rešilcev. Škoda, da koledar uganjk nič več ne prinaša.

Drugi del koledarja obsega imenik udov, družbin oglasnik, sejme in druge drobne reči. 31.687 družbenikov! To nas je res že cela vojska Mohorcev. Res smo lahko ponosni na našo družbo sv. Mohora. Imenik obsega celih 80 strani. Zastopani so vsi stanovi, od plemenitnikov v bogatih palačah, do revnega delavca v borni koči. To je res „najlepši narodni dom“, v katerega širnih prostorih se živi in krepeč naš mili narod“, kakor govori družbih oglasnik. Slišali so se že glasovi, bi li ne

francoske osvete, potem bi sami jako dvomili, da bi mož kaj prida za našo prijaznost porajtal, temveč bi lepo plašč po vetru obračal, kakor ga je že mnogokrat. Toda politika mu tega ne dopušča in ta je edino merodajna. Na značaj Bismarkov bi se Avstro-Ogerska pač ne mogla zanašati, kajti mož je pri svojih obilnih političnih skokih od skrajnosti do skrajnosti to že sijajno dokazal. Ni toraj prijateljska vez, ki ga trdno veže z Avstro-Ogersko, temveč živa potreba in strah pred Francozi ga sili v avstrijsko zavetje, ker je dobro prepričan, da dokler bo Avstrija na njegovi strani, ne bo velike evropske vojske in tudi Francozje ne bodo imeli poguma, Rena prestopiti. Ruska prijaznost mu pa ni zadosti zanesljiva, ker so, kakor rečeno, Rusi ob enem prijatelji s Francozi. Tudi mi nismo Francozom sovražni, ali vendar do sedaj še ni bilo govorjenja o kaki zvezi med Avstrijo in Francijo, kakor se je to že večkrat čulo o zvezi med Avstrijo in Rusijo.

Iz **Bolgarije** čuje se zopet nekaj zanimivih novic. Vojna sodnija obsodila je dne 26. decembra kapitana Tipavičevega in Makedonskega po tri mesece v zapor, dva kadeta pa po dve leti v ječo. Dva druga kadeta sta po krivem pričala in prideta zaradi tega v preiskavo. Vojni minister je ukazal, da naj se v armadi ruščina nadomesti z bolgarsčino, da bode moštvo bolje razumelo vojaško vežbanje. Ob enem se bodo pričeli prevajati vežbalniki iz ruščine na bolgarski jezik. Le zapovedovalni jezik ostane še na dalje ruski. Bivša ministra Karavelov in Nikiforov sta se neki silno hudo sprla, če ne še celó zbila, kajti telegram sporoča o velikem škandalu, ki sta ga napravila, iz česar se dá sklepati, da med voditelji samimi ni edinosti. Bo toraj pač zopet težava pri volitvi novega kneza in to še temveč, ker bodo sedaj že vlade same v zadregi, koga da naj izvolijo, ker je toliko kandidatov in vendar — nobenega pravega. Poleg dosedanjih čuje se tudi ime grofa Gabrijela Pejačevića, ki pravi, da bi že prevzel krono, če bi drugače ne bilo. Grof je bil neki že takoj po pregnanstvu kneza Aleksandra v Sofiji, ter je po materi bolgarske narodnosti. Ob enem pravijo, da je prijatelj z vsemi sedanjimi regenti in ministri. Koliko je na tej kandidaturi resnice, ne vemo, nek Dunajski list, ki to novico objavlja, trdi, da se ne more za resno smatrati. Naj končno omenimo še nekaj o bolgarskih beguncih. Tisti, kar jih je v Carigradu, sestavili so spomenico, ktero so potem izročili velikemu vezirju in vsem ostalim zastopnikom velesil. Veliki vezir jo je sprejel in poslal bolgarski vladi. Zastopniki velesil so jo pa večinoma odklonili. Spomenica je spisana v Kaulbarsovem duhu in se bitko pritožuje nad sedanjimi regenti in ministri, katerim vse možna in nemožna hudodelstva očita in jim končno še sladko tolažbo daje, da iz njihovih rok ne bo noben knez krone sprejeti hotel. Konečno zahtevajo, da naj bi prišla evropska komisija v Bolgarijo, ktera naj si razmere preišče in red napravi. Sicer se pa begunom ne godi predobro in trpé mnogo pomanjkanja. Častniki, kar jih je na Rusko pobegnilo, so prosili, da naj bi jih sprejeli v rusko vojsko, kar jim pa baje ruska vlada ni privolila. Morda jim bo to oči odprlo, da bodo svojo nespamet sprevidel in spoznali, kaj se pravi proti domovini delati!

Razburjenost, ki se po vseh angleških listih gledé današnje zunanje politike nahaja, zadosti jasno govori, da so se **Angleži** v zunanji politiki jako motili, zanašaje se, da jim bo ali Avstrija ali pa Nemčija kostanj pobirala iz ruske žerjavice na Balkanu. Ker bi se bil John Bull rad nad komurkoli znosil zaradi tega, je svoj srd nad Turka spustil zagrozivši se mu, da naj se le varuje, sicer se mu bo slaba godila. Angleži so si ves čas prizadevali, kako bi med Rusijo in Avstrijo po eni strani, in med Rusijo in Nemčijo po drugi strani zagodzo zabili, da bi bili vničili, kar so se bili dogovorili car in dva cesarja v Skiernievicah in Kromerizu. Izvestno bi se jim bilo to tudi posrečilo, če bi car ne bil tako trdne volje ostal pri tem, kar je v omenjenih dveh mestih Avstriji in Nemčiji obljubil. Ker se Angležem toraj na noben način ni hotlo posrečiti, kar so nameravali, kajti ljudje niso več taki, kakor so bili pred tridesetimi leti, kedar so v Krimski vojski Angležem kostanj iz žerjavice pobirali, pojedel ga je pa John Bull, so sklenili svoje dozdevne ali pa resnične koristi na Balkanu sami v roke vzeti in so najprvo nad Turkom zarohneli. Če se jih je kaj hudo vstrašil, ni še znano, pač pa mislimo, da je le več besedi, kakor pa bo dejanj. Kaj pa hoče Angležka na Balkanu? Trape loviti, družega ji ne kaže in za tiste ima pa drugod tudi zadosti prostora.

Stanley, po celem svetu poznani in sloveči potovalec in preiskovalec Afrike, namerava **novi ekspedicijo v notranjo Afriko** peljati, da reši Emina Beya, ki nekje tamkaj v Sudanu čaka rešitve. Emin Bey je rojen Avstrijec in se za Schnitzlerja piše. Bil je več let v Sudanu za guvernerja. Ko je jel Mahdi proti Egiptu rogoviliti, je tudi njega prisilil, da se je moral vedno dalje proti jugu umikati. Prišel je z ostankom svojih zvestih vojakov do Wadelaja ob Nilu, kjer se je vtrdil in še sedaj v silnem pomanjkanju čaka rešitve iz Evrope. Kar je najhuje, je to, da se niti sam ne more rešiti, kajti od vseh strani zaprta mu je pot v Evropo. Kjer bi poskusil, povsod planili bi zamorci, ki so kar od kraja smrt belcem prisegli, nanj in bi ga ubili. Z njim vjeti so bili tudi nekteri egiptovski častniki, laški kapitan Casati in preisko-

valec Afrike, dr. Junker. Le temu se je posrečilo s pomočjo nekterih zvestih zamorcev dospeti do Zanzibara, od koder se je odpeljal dne 8. t. m. v Kairo in od tod v Evropo, kamor je pa že pred seboj poslal sporočila o Eminu Beyu in o drugih nadrobnostih. Angleži in Belgijci se kar skušajo, kdo bo dal več za to ekspedicijo, ki bo že v kratkem času odšla. Peljal jo bo izvedeni Stanley, spremili ga bodo pa Tompson, Johnston, Massari in še nekaj drugih. S saboj mislijo vzeti tudi 2000 ljudi, s kterimi bodo morali dobrih 2000 kilometrov pota napraviti, preden dojdejo iz Zanzibara do Wadelaja do Emina Beya. Laglje in z manjšo težavo dalo bi se tje kaj dospeti od zapada po reki Kongo. Znabiti, da se bodo za to pot tudi odločili.

Izvirni dopisi.

S Šenturške gore, 25. decembra. Ko danes po zjutranji maši vstopim vùn na prosto pod milo nebó, otresti se zaspanca, ki me je v gorki sobi malo nadlegoval, zapazim, stopaje po poti, ki se od domače vasi vije v bližnjo vas Sidrož po imenu, velikega rumeno-lisastega močerada (Salamandra maculosa: Laur) stegnjenega na kopnem bregu. Zagledavši ga, sem mislil, da je mrtev, a ko ga s palico malo pobežam, začne se gibati ter po svoji prirojeni navadi prav leno dalje kobacati. Že me je sprehajala misel, pobrati in vzeti ga seboj za spomin na letošnje božične praznike; a vendar, da-si je bila ta moja skušnjava silno huda, mu veliko-dušno prizanesem, mislé, naj se tudi on veseli teh radostipolnih božjih dni.

Naj še omenim, da ravno na tem malem bregu je že mnogo spomladanskih jegelčkov (Primula acaulis) v najbujnejšem cvetju.

S Štajarskega, dné 25. decembra se nam piše: 21. decembra bilo je še le 24 let dopolnjenih, odkar so Njih Ekscelencija mil. gospod Jakob Maksimilijan Stepišnik bili imenovani za knezoškofa Lavantinskega. Na god sv. Antona (17. jan.) bo 24. obletnica njihovega potrjenja, drugi dan potem (18. jan.) pa 24. obletnica njih posvečenja ali konsekracije. Dasiravno so toraj že 25. leto zvezani s škofjo stolico Lavantinske cerkve, bode se pet in dvajsetletnica ali „srebrna poroka“ te zveze obhajala še le v začetku l. 1888. Tisto leto, dné 2. avgusta, obhajali bodo pa tudi že „zlato sv. mašo“. Letos je pa dopolnjenih 50 let, odkar da so po dovršenih bogoslovskih šolah — še le 21 let stari — podali se na Dunaj, za doktorja sv. pisma se izšolat. Res, lepa vrsta let!

Domače novice.

(Vabilo) k Silvestrovi veselici, ktero priredi narodna čitalnica Ljubljanska dné 31. decembra 1886 v zgornjih društvenih prostorih s sodelovanjem vojaške godbe c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored: 1. pl. Jurkovič: „Koračnica“, svira vojaška godba. — 2. Müller: Ouvertura iz parodije: „Kovarstvo in ljubezen“, svira vojaška godba. — 3. Eisenhut: „Mazurka“, možki zbor. — 4. Kaulich: „Na planinah“, valček; svira vojaška godba. — 5. Emeršid: Varijacije na rogu, svira vojaška godba. — 6. Garthe: „Vinska poskušnja“, komičen prizor; pojó gg.: Trtnik, Štamear, Pajsar in Paternoster. — 7. Schild: „Smeji se“, polka française; svira vojaška godba. — 8. Strauss: Odlomki iz operete: „Der Zigeunerbaron“, svira vojaška godba. — 9. Woznorek: „La Modeste“, polka mazurka; svira vojaška godba. — 10. Nedvéd: „Kranjska dežela“, pesem; svira vojaška godba. — 11. Kremser: Valček iz operete: „Der Botschafter“, svira vojaška godba. — 12. Genée: „Tikovei“, možki zbor. — 13. Leibold: „Musikalische Streifzüge“, potpourri; svira vojaška godba. — 14. Genée: Kadrilja iz operete: „Nanon“, svira vojaška godba. — 15. Fahrbach: „Frohlocken“, polka hitra; svira vojaška godba. — 16. Loterija. — 17. Pozdrav o polunoči. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Prošnja: Slavno p. n. občinstvo naj blagovoli kajo v dvorani opustiti do najjajste ure. — Vstop k veselici je dovoljen izključljivo le čč. p. n. članom.

Čitalniški odbor.

(Ljubljanska čitalnica) imela je na sv. Štefana dan svoj občni zbor, ki ga je pričel s primernim

pozdravom njeni predsednik, gosp. dr. Bleiweis vitez Trsteniški. Dosedanjemu pevovodju, g. Valenti, izreče občni zbor svojo najtoplejšo zahvalo za požrtvovalnost pri poduku v petji. Gosp. tajnik Lah in blagajnik Kadilnik čitala sta svoja letna poročila. Za predsednika je voljen g. dr. Bleiweis vitez Trsteniški, v odbor pa gg.: Drenik, dr. Gregorič, Gerbic, Kadilnik, Lah, Ledenig, Nolli, Pakič, Rodé, Skalé, Stegnar, Soss, Trstenjak in Zagorjan. Odbor se bo pri prvi seji razdelil za razno poslovanje.

(Major ad honores) postal je stotnik g. Marko baron Jurkovič slovenskega pašpolka št. 97, kralj Milan srbski, povodom prestopa v pokoj.

(Nekaj za posestnike žrebcev.) Izbor in dopustilo zasobnih žrebcev, kteri se hočejo v spuščalni dóbi leta 1887 rabiti za plemenitev tujih kobil, bode v ta namen postavljena deželna komisija vršila dné 10. januarija 1887 v Radovljici, dné 11. januarija v Kranji in dné 13. januarija 1887 v Kamniku, vsakikrat dopoldne ob 10. uri. Izbor posamičnih žrebcev na drugem kraju ali ob drugem času se sme izjemno dovoliti samo proti povrnitvi komisijskih stroškov. Posestniki zasobnih žrebcev naj pravočasno pripeljejo taiste pred izborno komisijo.

(Dr. Franc Rački), slavni hrvaški učenjak in prvostolni kanonik v Zagrebu, imenovan je za člana francoskega zgodovinskega društva „Société d'histoire diplomatique“.

(Cesarjevič Rudolf in Štefanija) dospela sta včeraj dopoldne točno ob 9. uri v krasno Opatijo, kjer ju je pred gradičem sprejel cesarski namestnik baron Pretis; vojaška godba svirala je pa nasproti grada na parniku cesarsko pesem.

(Železnica Herpelje-Trst) bo izvestno dodelana do 30. junija 1887, na kar se bo takoj prometu izročila. Dolga bo 18 kilometrov, ter bo peljala čez mnogo viaduktov, prerovov ob strmih rebrih. Ker ima precej veliko ovinkov, za to bo bolj počasi vozila. — Poslopja so že večinoma pod streho, viadukti in prerovi so tudi že končani. Če ne bo sneg preveč nagajal, se bode meseca januarja jel že tir polagati. Zvezna čitalnica med novim kolodvorom pri sv. Andreju in novo luko, oziroma južnim kolodvorom bo dotlej že gotova. Izpeljali jo bodo ob morji poleg mesta in se bo za zvezne vlake le ponočni promet vpeljal; zaradi tega niti sedanjega nabrežja ne bo razširjati treba. Družega večjega na nabrežji ne bo treba delati, kakor nov most preko kanala blizu ustja, kterega bode pa potem tramvaj in železnica rabili.

(Tiskarno in šaljev list) nameravajo ustanoviti v Sežani, kakor se od ondot „Edinosti“ sporoča.

(Mestnemu odborništvu) odpovedal se je v Trstu g. Franc Dimmer.

(Izneveril) je v Trstu pri c. kr. okrajnej sodnji kancelist Radelli 20.000 goldinarjev in odšel — menda na Laško ali kam?

(Tat) je okradel predsinočnem župnijsko cerkev na Reki. Brezbožnež skril se je zvečer v cerkvi, kjer je takoj svoje rokodelstvo pričel, kakor hitro je bila cerkev zaklenjena. Odprl je vse pušice, iz kterih je denar pobral. Skušal je odpreti tudi tabernakelj kar se mu pa ni hotlo nikakor posrečiti. Ko je videl, da je dodelal, kar se je storiti dalo, podal se je k velikim vratim, ter ključavnico polomil in odšel.

(Brambovcem) ste 1887 l. določeni dve vaji v orožji in sicer prva spomladi, kedar bodo novaki izučeni, druga pa v jeseni. Klicali se bodo k vajam potrjeni v letih 1886, 1885, 1884, 1882, 1880 in 1877. Iz poslednjega letnika tisti ne več, ki so skupnega vežbanje že več nego 20. tednov napravili. Iz leta 1883 se bodo klicali tisti, ki se niso še 8 tednov skupno vadili; iz letnika 1881 vsi tisti, ki nimajo 12 tednov, iz 1879 in 1878 tisti, ki nimajo 16 tednov in iz letnika 1876 končno tisti, ki nimajo še 20 tednov skupnih vaj. Brambovski dragonci dobili bodo že meseca februarja vednost kteri in kam da pojdejo k vajam.

Razne reči.

— Nadvojvoda Evgen pripravlja se za slovesne obljube nemškega viteškega reda. 23. decembra t. l. dokončal je enoletni novicijat ter prejel iz tega povoda vpričo prednika nemškega viteškega reda Nj. cesarske visokosti nadvojvode Vi-

ljelma in mnogih vitezo v cerkvi nemškega reda med sv. mašo sv. obhajilo. 11. januarja prih. leta pa bo v imenovani cerkvi, pri kateri je naš rojak, g. Franc Jančar, župnijski upravitelj, slovesno uvrsten med viteze tega reda, kar se zgodi s povi-teževalnim udarcem z mečem (Ritterschlag).

— Škof dr. E. Müller in katoliško čas-nikarstvo. „Linzer Volksblatt-u“ se sporoča, da se je preč. Linški škof, znani dr. E. M. Müller, med letošnjo kanonično vizitacijo svoje škofije tudi močno zanimal za one gg. duhovnike, ki delujejo na literarnem in vladni na katoliškem časnikarskem polju. Marljive sotrudnike katoliških časnikov je hvalil očitno in mnogim je pozneje še pisal priznalna pisma. — To naj služi v spodbudo tudi „Sloven-čevim“ sotrudnikom, da ne opešajo v svojej goreč-nosti za dobro stvar.

Narodno gospodarstvo.

Trsna uš v Avstriji.

(Konec.)

Občina Salvore je leta 1882 imela trsno uš, pa so jo precej na umetni način začeli pokončavati in leta 1884 in 1885 se ni kazalo, da bi dalje se razširil mrčes. Zato mislijo, da se je ondi posrečilo trsno uš zadušiti. V isti občini in dalje proč od prej navedenega ušivega prostora skušali so še v Volgariji in Stanci najdeno trsno uš zadušiti leta 1884. Toda v enem letu je število okuženih trsov od 93 in oziroma 28 namnožilo se na 121, oziroma 318 v letu 1884, v srenji Boroški pa nad 1000, ktere trse tudi plesenj na korenih nadleguje.

Nadalje so v okolici Pizzudo leta 1884 v ka-tastralni srenji Matterada našli 19 po trsni uši na-padenih trsov in od ondot proč kakih 700 km leta 1885 zopet trsno uš, čeravno je vmes nekaj neob-delanih ali nagozdenih gričev. Bolnih je 250 trsov.

Da bi se ta kužna gnjezda zatrla, bilo je po-trebno daleč narazen stoječe trste naravnost izrjaviti; tako so izkrčili vinograda 1 hektaro v srenji Sal-vore in 1/2 hektare v srenji Matterada.

Na spodnjem Avstrijskem imajo vino-gradi trsno uš v okrajnih glavarstvih: Hernals, Korneuburg, Baden in Oberhollabrunn, v 24 občinah. Od 1898-32 ha vinogradnih je 430-9 ha v 1677 parcelah po trtni uši zadetih. — Tudi leta 1885 so poskušavali nesrečam po trtni uši v okoli prihajati s pomočjo ameriških trsov, katerih se baje ta škodljivka malo ali nič ne loti. Zlasti godili so se takošni poskusi na vinogradu pri „Črnem križi“ blizu Klosterneuburga, ktere je ministerstvo polje-delstva v ono vrho vzelo v najem in še zraven več zemljišča.

V trsovnici omenjenega vinograda pri Kloster-neuburgu imajo 2800 Riparia-trsov iz trsovnice na c. kr. vinarski šoli v Klosterneuburgu in 500 Cinerea-trsov, vzgojenih iz pešek, 2400 izbranih York-Madeira-trsov iz Ormoža, kjer so bili iz pešek vzrastli, 6000 rozeg od York-Madeira-trsov in 2870 rozeg po-slanih iz Montpelliera na Francoskem. Med njimi so ameriški trsi: Riparia baron Perrier, Riparia Martin de Paillères, Jacquier, Vialla, Marion, Canada, Black-July, York-Madeira, Cordifolia Rupestris, Champin pa Solonis. Te vrste posajene so v novino, deloma pa tudi na zemljišče, kjer je poprej Vitis vinifera, to je naš domači trs raste, pa ga je trsna uš pokončala.

Iz pešek vzrastli trsi prijeli so se vsi razven 150. Od štajarskih rozeg izostalo je 100, od franco-skih pa 572. Temu vzrok bode najbrž, ker je les slabši in bil še pri razkuževanju uradnem deloma poškodovan, predno je od Montpelliera trsove bilo od-poslano. Rane so bile videti.

Kar se je trsojva prijelo, to je bilo ob koncu letne rasti precej zadovoljivo, čeprav ne vseskozi enakomerno; Riparia baron Perrier in Martin de Paillères kazala je bujno rast.

Slabše rozge iz Štajarskega — 3000 — djali so v trsovnico, da korenine poženejo. Tje vsejali so tudi od firme Vilmorin-Andrieux et Comp. v Parizu kupljene trsne peške, to pa 100 gr Riparia sauvage, 100 gr Solonis, 300 gr Rupestris in 500 gr Black July in Devereux, in sicer z jako vrlim vspehom.

V začetku leta 1885 so ondi tudi 1870 naših domačih trsov cepili na cepiče, dobljene iz pešek trsa Riparia sauvage.

Na kamenitem obronku vsadili so 1200 požlaht-njenih ali cepljenih trsov, pa samo 175 se jih je prijelo (14-5 odstotkov). Ponasadili so na apnena tla 500 takih ceplencev, pa le 89 je srečno rastlo na-prej (29 odstotkov), v trsovnico naravnost vsadili so pa 370, ter je od teh le 113 vspešno rastlo (31 od-stotkov).

To je neugoden vspeh. Razlagajo si nepovoljno prikazen s tem, ker so rastlinice bile kratke in šibke, zato je tudi prereza le majhna in najčesče jako ne-pravilna. Starost cepiča in podlaga je bila različna in toraj tudi les nejednakomeren. Tudi šest tednov precej po nasaditvi bilo je suho vreme, kar je vpli-valo zelo neugodno.

L. 1885 ustanovili so novih trsovnice za vzre-jevanje ameriškega trsojva; prvo na 50 a veli-kem prostoru sredi okuženih vinogradov v občinah

Nussdorf in Heiligenstadt, drugo na dveh parcelah, 1 ha 28 a in 18-5 a velikih, v občini Gumpoldskirchen. V prvi trsovnici nasajeni so Riparia-trsi in kar je ostalo od trsov, iz Francoskega poslauih, in 4000 štajarskih rozeg; v drugi, namreč v Gumpoldskirchenu pa zopet 4000 štajarskih York-Madeira-trsov, zraven na pridobljenem zemljišči peške kaljive od firme Vilmorin dobljene za Rupestris-trse 200 gr, Solonis 200 gr in Riparia sauvage 300 gr.

V vseh trsovniceh rastejo trsi do sedaj po-voljno, tudi v Nussdorfski.

Državne trsovnice v Klosterneuburgu, Nussdorfu in Gumpoldskirchenu nameravajo l. 1886 znatno nategniti in zasaditi s trsovm ameriškim, iz Francoske naročenim, vladni za sušne vinograde.

Občina Ober-Siebenbrunn ima trsovnico, kjer sedaj dorašča več nego 200.000 ameriških trsov ali bilf. Zraven prirejajo še drugo trsovnico 10 ha veliko.

Na Kranjskem ustanovljena je trsovnica 1 ha velika, ki se pa more še raztegniti, kedar bode po-treba zahtevala. Za Štajarsko pogaja se sedaj, da ondi tudi trsovnico dobijo. L. 1884 priredili so na Bizelskem v Brežiškem okraji trsovnico, kjer zlasti Vitis riparia, sauvage, Solonis in deloma York-Madeira jako lepo rastejo. Ondi so tudi 4 vrti za po-skušnje z ameriškim trsi, ki lepo, deloma bujno rastejo, med tem ko vmes stoječe naše domače trse zaporedoma trsna uš pokončava.

Pri takih skušnjah je res čudno, kako mero-dajniki še zmiraj odlagajo in se protivijo splošnemu vpeljevanju ameriškega trsojva, da bi se nanj cepile naše domače plemenite vrste.

Recimo, da res ameriški trs še ni zelo prava pomoč zoper trsno uš! Vendar toliko skušnje že pričajo, da je ta sedaj edino sredstvo, naše vino-gradstvo popolnemu poginu oteti in zabraniti, da ne pride mahoma ogromno število delavcev vinograd-skih na beraško palico. („Glasnik“.)

Telegrami.

Dunaj, 27. dec. Cesarski namestnik baron Kraus in knez Lobkovic došla sta semkaj, menda zarad izhoda Nemcev iz češkega de-želnege zhora.

Dunaj, 28. dec. „Fremdenblatt“ popravlja izjave drugih listov in pravi, da se Avstrija pri določitvi carine na petrolej ne bo ozirala na kako določitev po postavodajalnem potu. Ven-dar pa zahteva, da se sporazume z Madjari glede izvršitve obstoječe carinske postave, da se ne bodo godile zopet kake goljufije. Madjari pa o tem nečejo nič slišati in zahte-vajo, da bi se pred vsem drugim pričel razgovor o predlogih, ki so jih sami stavili. Avstrija je rekla, da je pri volji, toda le tedaj, če se ji da poročstvo, da se bo držala svojih nazorov.

Bruselj, 27. dec. Delavci so sklenili, vselej svoj generalni odbor za svet vprašati, ali se bo nameravan štrajk dal speljati ali ne, ke-dar namreč mislijo kakega napraviti. To so ukrenili za to, da se bodo ogibali blamaž.

London, 27. dec. Zarad ministerske krize stopil bo parlament menda še le v sredi fe-bruvarija skupaj. Če bi se Hartington branil, naprosil se bo Gošen, da prevzame mesta, ki jih je Curchill zavzemal.

Bukarešt, 28. dec. Zunanji minister od-govarjal je v kamori na interpelacijo in rekel da se bodele avstro-ogrška in rumunska vlada zarad trgovinske pogodbe še le pogajali, kedar bodele obe prepričani, da je spora-zumljenje možno, česar vsaka izmed njiju oziraje se na koristi svojih deželâ odkrito-srečno želi. Kedar bo gotovost že tolišnja odide nemudoma član kabineta na Dunaj k razpravam.

Umrli so:

24. dec. Feliks Skul, delavčev sin, 3 1/2 mes., Karlovska cesta št. 4, božjast.

26. dec. Jožefa Berzin, pekova hči, 2 mes., sv. Florjana ulice št. 32, griža.

27. dec. Jožefa Poznik, krojačeva hči, 10 mes., sv. Flor-jana ulice št. 40, akutna vodenica v glavi.

V bolnišnici:

24. dec. Matija Pintar, brusec, 65 let, kap. — Adele pl. Franken, zasebnica, 48 let, oslabljenje moči.

25. dec. Jovana Kranjc, delavka, 18 let, jetika. — Jožefa Šentjur, delavka, 46 let, vsled raka.

Tuji i.

26. decembra.

Tr. **Matiča:** Skodlar, tovarnar, z Dunaja. — vitez Ilonor, veleposesnik, iz Zagreba. — Babič zasebnik, iz Reke. — Anton Tschopp, c. k. okrajni komisar, iz Kočevja. — Franc

Schweitzer, trgovec, iz Radgone. — pl. Schiwitzhofen, c. k. uradnik, iz Postojne.

Pri **Stonu:** Edvard Ulrich, trgovec, z Dunaja. — Adolf Kronfeld, trgovec, iz Zagreba. — M. Seherz, trgovec, iz Ce-lovena. — Franc Kaiblich, c. k. uradnik, iz Postojne. — Anton Lesjak, kaplan, iz Zagorja.

Pri **Bavarskem dvoru:** Tom. Scholle, potovalec, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru:** Pokorn in Toniutti, zaseb-nika, iz Ljubljane.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toplomera po Celziju			
26.	7. u. zjut.	737-67	— 4-8	brezv.	megla	0-00
	2. u. pop.	738-87	— 4-0	sl. zap.	"	
	9. u. zveč.	740-20	— 6-4	brezv.	"	
27.	7. u. zjut.	736-43	— 9-2	brezv.	megla	11-60
	2. u. pop.	733-37	— 6-2	"	"	
	9. u. zveč.	733-57	— 3-8	"	"	

V nedeljo ves dan gosta megla. Srednja temperatura — 5-1° C., za 2-3° pod normalom. — V ponedeljek čez dan megla, zvečer oblačno, ponoči sneg. Srednja temperatura — 6-4° C., za 3-6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

28. decembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 60 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " 20 "
4% avstr. zlata renta, davka prosja	111 " 90 "
Papirna renta, davka prosja	100 " 70 "
Akije avstr.-ogrske banke	377 " — "
Kreditne akije	293 " 80 "
London	126 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 97 1/2 "
Ces. cekini	5 " 97 "
Nemške marke	61 " 90 "

Na novo izišel

je ravno pri meni v četrtem natisu za eno mašo pomnožen in z debelimi črkami natisnjen molitvenik

Jezus in Marija

moja ljubezen ali nauki in molitve za po-božne Slovence.

Spisal Janez Volčič.

Molitvenik velja v usnji z zlato obrezo 60 kr., v usnji vezan pa samo 40 kr. (3)

Matija Gerber v Ljubljani.

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravno nova izdaja

„Molitve,

katero naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetâ po vsaki tih sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljâ 100 komadov 2 gl.

Katoliška bukvarna

(21) v Ljubljani, stolni trg št. 6.

Cerkvene pesmi

nabrane med slovenskim narodom, založilo in izdalo „Cecilijansko društvo“ za goriško nadškofijo, zvezek I in II po 55 kr., oba zvezka skupaj 1 fl., po pošti 5 kr. več, so naprodaj pri M. Coppag-u, knji-garju v Gorici in v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Opozarjamo na tepe narodne božič-nice, ki se dobê v I. zvezku. (4)

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomestu vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovcu preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevju preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob 1/2 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.